27

Ramazan Günlüğü

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1447/2026

Tanıtım Şeması

Ayet

"Mallarını Allah yolunda harcayanların örneği, her başağında yüz tanenin bulunduğu yedi adet başak çıkaran bir tohum tanesi gibidir. Allah dilediğine kat kat fazlasını verir. Allah'ın lütfu geniştir, O her şeyi bilir."

(Bakara suresi, 261. ayet.)

Hadis

"Büyük günahlardan kaçınıldığı takdirde beş vakit namaz, iki cuma namazı ve iki ramazan, aralarında işlenen günahlara kefarettir."

(Müslim, Tahâret, 16.)

Ramazan Sözlüğü

Kadir Gecesi:
Kur'an-ı Kerim'de "bin aydan daha hayırlı" olarak tanımlanan Kadir Gecesi, ramazan ayının 27. gecesidir. Kur'an-ı Kerim ilk olarak bu gecede indirilmeye başlanmıştır. Kadir suresi bu gecenin faziletinden bahseder. Müslümanlar bu geceyi ibadet, zikir ve dua ile ihya etmeye gayret ederler.

Mukabele
27. Cüz

Dua

"Allah'ım! Beni bağışla ve tövbemi kabul buyur! Çünkü Sen tövbeleri çok kabul eden ve çok merhamet edensin."

(Ebû Dâvûd, Vitir, 1516.)

Mani

Cümle âlem mesrur olur
Hep günahlar mağfur olur
Yer ile gök pür nur olur
Mübarek Kadir Gecesi.

Esma-i Hüsna

EL-VEKİL

"Kendisine dayanılıp güvenilen, her konuda kullarına yeten."
Herkes O'na güvenir
Herkes O'na dayanır
İşleri elbette ki,
El-Vekil sonlandırır

Mustafa YILMAZ

Şehirler ve Mekânlar

Blagay Tekkesi

İBlagay Tekkesi, Bosna Hersek'in Mostar bölgesinde Blagay şehir merkezi yakınında Buna Nehri kaynağında kurulmuştur. Osmanlı mimarisi ve Akdeniz tarzının etkileriyle 1520'li senelerde inşa edilen Blagay Tekkesi, Bosnalılar tarafından millî anıt kabul edilmektedir. Tekkenin içinde; meydan odası (dershane), imaret (kahve ve yemek mekânı), ribat, hamam, çilehane, semahane, kubbeli cami, abdesthane, mutfak ve su kenarı kameriyeler vardır. Blagay Tekkesi'nin en önemli özelliği Anadolu ve Rumeli'nin İslamlaşmasın¬da büyük rolü olan Sarı Saltuk'un türbesinin burada olduğuna inanılmasıdır.

Telefonla Konuşma Adabı

- Yüksek sesle ya da çok kısık sesle konuşmamalıyız.
- Herkese açık alanlarda telefonla yüksek sesle konuşmamalıyız.
- Uygun olmayan saatlerde arama yapmayıp mesaj göndermemeliyiz.
- Telefon ile konuşmaya başlarken selam verip kendimizi tanıtmalıyız.
- Konuşmayı veda ederek sonlandırmalı, telefonu karşımızdaki kişinin yüzüne kapatmamalıyız.

Sahabe Hayatları

Hz. Sa'd b. Ebu Vakkas

592 yılında Mekke'de doğdu. Dedesi Vüheyb, Hz. Peygamber'in annesinin amcası olduğu için Allah Resulü, Sa'd'a "dayı" diye hitap ederdi. Hz. Sa'd, Hz. Peygamber'den önce Medine'ye hicret etti.

Birçok savaşta Hz. Peygamber'in yanında yer aldı. Uyguladığı askerî taktikler ve gösterdiği kahramanlıklarla İslam tarihinin önde gelen kumandanları arasında yer almış ve "İslam'ın Süvarisi" lakabıyla anılmıştır. Uhud Gazvesi'nde attığı her ok hedefine isabet ettiği için Allah Resulü ona atacağı okları birer birer verir ve "Anam babam sana feda olsun ey Sa'd, at!" diye iltifat ederdi. (Buhârî, "Fezâ'ilü ashâbi'n-nebî", 15.)

Ashap arasında seçkin bir yere sahip olan Hz. Sa'd, haksızlıklara tahammül edemez ve karşı koyardı. Varlıklı olmasına rağmen sade bir hayat yaşardı. Hayatının son yıllarında gözlerini kaybeden Hz. Sa'd, 675 yılında vefat etti.

Bir Nasihat

Önce kendini düzelt, sonra insanları uyar.

Günün Sorusu

Kadir Gecesi'nin Müslümanlar açısından önemi nedir?

Bin aydan hayırlı olan bu gecede Kur'an-ı Kerim indirilmeye başlamıştır.

Bilmece

Ben sandım ki bir geldi
Geldi baktım bin geldi

Kadir Gecesi

Sure

Kadir Suresi

Mekke Dönemi'nde inmiştir ve 5 ayettir. Adını ilk ayette geçen, "azamet ve şeref" anlamındaki kadir kelimesinden alır. Özellikle Kur'an'ın bu gecede indirilmesinin geceyi şereflendirdiğini ve kadrini yücelttiğini ifade etmek üzere sureye bu isim verilmiştir.

Kadir suresinde, Kur'an'ın insanlık için taşıdığı değer ve öneme, insanlığın ona olan ihtiyacına dikkat çekilir. Kadir Gecesi'nin bin aydan daha hayırlı olup onda Allah'ın izniyle meleklerin art arda indiği ve bundan dolayı fecrin doğuşuna kadar bütün geceyi manevi bir huzur ortamının kapladığı belirtilir.

Kadir Gecesi'nin ramazan ayı içerisinde olduğu açıktır ancak ramazanın hangi gecesine denk geldiği konusunda farklı görüşler vardır. Bazı rivayetlere göre Kur'an ramazan ayının son on günü içinde inmeye başlamıştır. Kadir Gecesi'nin kesin olarak bildirilmemesi, insanların o gecede kazanacakları sevaplara güvenip diğer zamanlarda kulluk görevlerini ihmal etmelerini önlemek gibi bazı sebep ve hikmetlerle açıklanmıştır.

Şiir

Kadir Gecesi

Rûhlarla buluşur kullar bu gece
Allah'la konuşur kullar bu gece
Bize Kur'an geldi Mevlâ katından
Mevlâ'ya kavuşur kullar bu gece

Saf saf iner gökten melek bu gece
Kanatları okşar bizi gizlice
Rûh denen o Rabbe yakın bilmece
Onu Allah bize yollar bu gece

Peygamber aşkına Hak sevgisine
Tutulup da yanan erircesine
Bağlanan Kur'an'ın her hecesine
Mutlu olur işte onlar bu gece

Bizi rahmetine daldır ilâhî
Kur'an'ından nasip aldır ilâhî
Aradan perdeyi kaldır ilâhî
Nasipsiz inmesin kollar bu gece

Hayrettin Karaman

Ramazan Güzellemeleri

Kur'an, hatırlamayı "zikir" kavramıyla ifade eder; hatırlamak, anmak... "Beni hatırlayın, anın ki, ben de sizi hatırlayayım!" buyuran Rabbimizin emrini biliyoruz. Demem o ki, zikir bir emirdir, ibadettir. Ramazan, aynı zamanda zikir mevsimidir.

Bilal Kemikli
(Ramazan Güzellemeleri, Sufi Kitap Yayınları, İstanbul, 2021, s. 70.)

Kadir Gecesi

Belki bu gecedir, belki başka bir gecedir Kadir Gecesi. Kur'an'ın övdüğü bir gecedir Kadir Gecesi. Kur'an gelmeseydi, kâinat ve varlık, her türlü yaradılış, sırrı çözülemez bir tılsım, bir büyü gibi kalırdı. O, yaradılış bilgisinin ders kitabı olarak bir Kadir Gecesi'nde indi. İşte Kadir Gecesi, kâinata anlamını getiren gecedir.

Kadir Gecesi, bir "ağırlık merkezi gecesi"dir. Allah, kutsal sözlerinin bütün ağırlığını bu geceye koydu. Bu gece, Kur'an, kutsal ağırlığıyla ve bir bütün halinde dünya göğünün üzerine indi. Dünya ufkunu, vahyin yedi renkli kuşağı, eleğimsağması, bereket getiren bahar yağmuru bulutları gibi, bir merhamet gibi, bu gece örttü.

Her gündüzün ağırlığı gecede, bütün gecelerin ağırlığı Kadir Gecesi'nde. İşte bunun için, Kadir Gecesi, hayatın ve hilkatin ağırlık merkezi gecesidir.

Orucun şifa saçan ellerinde Müslüman'ın kalbi onarıla onarıla, ramazan hilali büyüdükçe nefsin hilali küçüle küçüle, öyle bir geceye gelinir ki nefs, başına, dünya kirlerini yıkayıp alıp götüren sıcak suların döküldüğü bir ölüye yaklaşır. Onu yıkayan meleklerin dünyamıza indiği gecedir Kadir Gecesi.

En ağır hastaların bile hafifledikleri, öteye geçen müminlerin bir kuş hafifliğiyle geçtikleri, yoksul sofralarının gökten gelme bir bereketle birdenbire zenginleştiği bir gecedir Kadir gecesi.

Gecelerin de bir imamı vardır. Gecelerin imamı, en büyük imam Kur'an-ı Kerim'i kalbinde taşıyan Kadir Gecesi'dir.

Ey gözlerden gizli, fakat gönüllere aşikâr Kadir Gecesi! Zamanın kalbinde en doğru ve şaşmaz bir saat gibi çınlayıp giderken, yurdumun üstüne, vahyin geçmez izini ve yıpranmaz eserini, ölmez sesini bir kere daha işle!

Pas tutmaz güneşi bir daha getir, ey Kadir Gecesi.

(...)

Kadir Gecesi, işte böyle önemli bir değerlendiriş gecesi, bir karar gecesi ve bir hüküm gecesidir.

Belki bu gecedir, belki başka bir gece Kadir Gecesi.

Kur'an'ın övdüğü bir gecedir Kadir Gecesi. Çünkü Kur'an'ın indiği gecedir Kadir Gecesi.

Sezai Karakoç

(Samanyolunda Ziyafet Oruç Yazıları, Diriliş Yayınları, 20. Baskı, İstanbul, 2022, s. 63-65.)

Dünyada Ramazan

Türkiye

Kur'an-ı Kerim'in inmeye başladığı, bin aydan daha hayırlı Kadir Gecesi, ülkemizde ramazan ayının yirmi yedinci gecesinde idrak edilir. Kandillerle süslenen camilerde bu kutlu geceye özel programlar düzenlenir. Müslümanlar camilere akın eder, gecelerini ibadetle geçirir. Kur'an-ı Kerim tilavetinin yanı sıra Mevlid-i Şerif, dualar, ilahiler ve kasideler okunur.